

ԳԱՆԱԹԱՏԱ ՄԻՒՆԻՍԻԲԱԼԻԹԷ ԽԱՆԵԼ ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԵ

Մ. ԳՐԻԳՈՐԵՆՆԻ

Յ նիւմբուրու մաղաղասնտա սաթըւըը վէ սաթընէաւընը Էյուսուտ տէվէթէրինին
քեաֆֆէյի իգրամյէլէ իսթիգրազ պիւլէթէրին Մէգքիւր մաղաղատա միւսճէվէնրաթ
սաաթ վէ սաաթ գորտոնու տախի սաթըւըը :

ՂԱՅԷԹ ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Մ. աը Գորիչոնէրին մաղաղատը, հէր վազըճքի կիպի պու տէֆա տախի, Էա-
նի րուսուտ տէմր Էուրուսու ԷՕՆԻԻՄԻԻԳՏԷԳԻ ԱՍՍՖՐԱՆԿԱՍ ԳԵԿՏԷՄԲԵՐ 1 ՏԵ
ՉԷԳԻԼ ԷՃԷԳ սէհիմէրի բըրումսէրինին սաթըւըը չըգարաճաղ աըր : սաթըաղը բըրու-
մսէւրին սէհիմէրի քէնտի մալի տիւր : Մէգքիւր սէհիմէրին 1871 հոկտեմբեր 1
տէն ֆայիլէրէ իլլէտիկնտէն, միւլթէրլէրիմիլ տախի, մէգքիւր ֆայիլտէն իա-
թիֆատէ իլլէսիւր իչին, 50 թէքմիւ բըրումս վէ Էախտ 60 չէյրէ բըրումս ալան-
լարա ֆէվզէլտտէ օլարազ պիւր բըրումս պիւտտ իղրամ օլուսաճաղ աըր : Հաթիթա
պիւրտէն պալէտտ պէ Էան օլուստուըը կիւրի, 50 վէ Էախտ 60 բըրումս ալանա-
հաճէթ Էօզ աըր, չէյսէքի պիւր աաաա րիւտանըա չըգառան պիւրիմ քեաֆֆէյի
բըրումսէրիմիլ թալապ օլուստն միլտաըը դաաաթ թօրտաըա մաղաղամըզա կէ-
թիւրտիլտտէ, պէտէլնէ, Պուբրէ չէհրին 20ֆրաճըլք պիւր պիւլէթինին պաաիւհէվա
ախզ իտէր :

Ճիւտաթլար թէպալի օլուսըզ, Էվլէլէի կիպի, թէքմիւ իղրամյէյի դաաան
բըրումս, 3/4 մէճիտլէէ, իղրամյէյին տէօրթտէ պիւր գըսմընը դաաան բըրու-
մսէր 1/4 մէճիտիւէէ սաթըւաճաղ աըր :

Տէյիւ աթըտա վէ Էախտ 10 տա պիւր, իլլա դաաանն մէպաղըն տէօրթտէ
պիւր դըսմըն վիւրթալէ օլուսըզմուզա տիլգաթ օլուսաաընը բիճա իտէրիլ :

Սոգ ապալաաա բըրումս սաթանյաըը հյլէքնաըըլարաա պուլընմուշ օլուսըլա-
ըը թարաֆըմըզա պիւտիլիլլէ օլուսըզմաաան, պիւրիմ բըրումսէրին սօղ աղլարաա
սաթըւաըզ, իլլա, Էալընըզ Միւնիլարա, իթէ խանը իթ թխալիւնտէր 3 նիւմբուր
մաղաղամըզաա սաթըւաըընը իւան իթմէրլէլէ քէնտիլիլզ վաղիֆէ իտիմիլիլ աըր :

Տ. ԳՐԻԳՈՐԵՆՆԻ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԿՈՅՐ ՎՐԷԺԽՆ ԴՐՈՒԹԻՒՆ

Վերջը ատենենքս Հայ տառերով թերթ մը կը հրատարակուի . այս թերթը ժամանակէ մ' 'ի վեր իրեն բան գործ ըրած չէր այլն պատուարժան երեսփոխան Պէկեան էֆէնտիի դէմ՝ թշնամական հրատարակութիւններ ընել , որոց ծագումն ինչպէս մեզի , նոյնպէս և ամեն ուշիմ ընթերցողաց յայտն է . այս թերթին իր աշարակով ու հակառակն հրատարակութիւններովն ընդէ՛ ժողովոյ լուծումը կըստ պատճառ ու կ'որոտար , ժողովուրդը յեղափոխութեան հրաւիրելով : Պեկեան էֆէնտի , ըստ որում ապացին տնհատ , և մասնաւոր ըստ որում երեսփոխան , պարտաւորեալ իրեն պատուարժան Մատիւսի միջոցաւ « Երեսփոխանութեան դէմ՝ որոտումն » քերականորով յողումածովն՝ ամենայն իրբութեամբ՝ անժխտելի կերպով հերքելով իր անիրաւ յարձակումները , ընդէ՛ ժողովուրդէն անխնայ հակառակորդ իրենց պարտութեան վրէժը լուծելու համար , ճշմարտութեան ու ազգային իրաւանց ջանասիրտովն դէմ դարձուցին իրենց զէնքը զի ընդէ՛ ժողովը ըրեններուն թողովով , չի կարելուս լեզուելին , իրենց կրթի ու կոյր վրէժխնդրութեան անմոծ գոհ մը ընել փորձեցին զՊէկեան էֆէնտի :

Ընդհ. ժողովը նխատերուն մէջ տեղի ունեցած խորհրդաժողովներէ պարզելով, ինչ որ Պէկեան էֆէնտիկ արժանիքն ու համարումը կանայքընէ, տարբեր պայմով նկարելով զայն նստմանցէ՛լ իր արքն ի. յայն ղեցա՞ն իրենց ձևոնախրութեանը մէջ. ո՛չ. գինուարատուութեան խղի իրը, որ Ընդհ. ժողովը նախըթաց իստիան մէջ ծագեցաւ, առաւել քան զայլ սովնայն իր հանձնորը փայեցեցաւ. զայն նստմանցէ՛լ ալ չեմ էր իւր հակաաւիրողացը. առիթ իրենց չպակսեցաւ. յաճորդ. նստին Նիկիկոյ կաթողիկոսական ընտրութեան փաււրացան խնդ իւր ծագեցաւ, յորում Պէկեան էֆէնտի գարծեալ ազգ ային իրաւանց պաշտպան կանգնեցաւ, Սահմանադրութեան հիմնական սկիզբունքն եղող ազգային աւանդութեան իւր քննելունքն ղէս՝ արդեան կանգնելով. և ինչ արի պայտեան. Պէկեան էֆէնտի իր կողմը սակաւութիւ երեսփոխաններ տեսաւ այս անգամ՝ բացը բնաւ չը փհհեքեցաւ. հոս է ահա՛ իր մեծութեան ու արիութեանը. հոս, այո՛, հոս, ուր իւր թխնամիքն ՚ի զո՛ւր նորա պարտութիւնը կը փնտռէ:

Զա՛յս ուրեմն հաստատենք, և այս թող բաւական ըլլայ հրապարակը դանուող Ս. ստորագրողը իւր ցած թշնամեոյն պարտու-
թեանը :

Քիշմանդյն բուն իր բառերը ղենեք հոս։
«Պէկեան էջի», Ազգային Նքեմիտխա-
նայ մեծադրոյ մասին հպատակ կարծիք
ունենալով՝ առնչող իւր իրաւունքն էլ ցոյ-
«տին չունջ» իրեն համար բացառապէս կար-
ծուած ճշմարտութիւնը «սրաշաղանել» է
նախապէս իրիկիկ նորքնադր կաթողիկո-
սին ընտրութեան վաւերացումը վիճար-
տութեան նիւթը բլլալով՝ Պէկեան էջի նա-
խադարձակ սիւսեան հանդիսացան այդ վա-
ւերացման դէմ, առարկելով որ Երեսիտ-
տութեան ութիկերորդ նիստին մէջ որոշ-
ուած է թէ՛ միջնէն որ կաթողիկոսական
«յարարելութեանց խնդիր կարգի չէ դրու ի»
ընտրութիւնը կարելի չէ որ օրինաւորու-
ղովս արդարանայ՝ ապաքէն Պէկեան էջի,
«իբրաւեքը կուեննայ այլ» առարկութեան
վրայ յենլով՝ «տարակուս» որ ժողովն իւր
«նախորդ որոշումները» յարդէ, բայց ա-
ռնաւորութիւնը պարզապէս կը ջուցնեն որ՝
այդ առարկութեան «ոչ թէ» տրուած ո-
րոշումը միշտ՝ այլ ութիկերդ նիստին մէջ
երեսիտխանայ «մկուեն տառադրուելութիւնը»
է. «ս» յայտնի է որ ամեն առաջարկութեան
որոշում չէ՝ այս կէտը չիլիկեցողիքը զըտ-
նուեցան ժողովին մէջ անմեք երեսիտխանը,
բայց Պէկեան էջի իւր խօսքն առաւին ե-
ղանախաւ սիւսելուն՝ տեղի տուաւ որ նիս-
տը տակին ՚ի վիլայ բլլայ եւ «յիսուն եւ օ-
թընը» երեսիտխանը զանդաւոր բառնան ի-
բեն դէմ»։

Այս տղերքն ընթերցողները բացառապես
կերպով կը տեսնեն որ, նոյն իսկ ըստ հա-
կադորիդ Ս. Ի Եթէ Պէկեան էջի նոյնի
չիւնաւ առաքուի իւնն զնդէ. ժողովոյ ու-
րոշման վրայ յեցեալ՝ ըլլայ, տարբէն Պէկե-
ան էջի նոյնի իրաւունք ունեցած կըլլայ

ցվերը ինչ չունջ քայքայալ ճարտարութիւնը
ընդէ: Ժողովը մէջ «պաշտպանելուն», և
իւր փոքրն առաջին եղանակաւ «սնդեւուն»
համար, առանց կարեւորութիւն տալու
նրախօս տակն ու վրայ բլաւուն և 57 ե-
րեսփոխանաց զանգառ քառնալուն և

Ահա՛ ընդհ. ժողովույ լացորոշ ու մեկին
որոշումը :

«ԱՅՆԵՆՊԵՏ ԷՖ. — Խառն ժողովը (կաթոլիկոսական) ընտրութեան հրահանգը սատարեցելով պիտի զրկէ գործադրութեան, վարչութիւնը ընտրութեան տեղեկագիրն ստանալէ ետք» իւր մասնաւոր տեղեկագրին հետ գործողութեան արդիւնքը պիտի բերէ ընդհ. ժողովին վաւերացմանը : Կը մնայ հիմայ «յարարելութեանը» ստեղծը որ ընտրութեանց «վաւերացումն առաջ» յանձնարումբի մը ձեռք «ի զննին» պիտի անուրի ըստ ստաւարտութեան իրաւնեան էֆէնտիի :

Ատենակալետ Հիլենտին «այս խնդիրն»
աւ ԲՈՒԷԻ ԴՐԱԿ, և ընդհանուր հաւանու-
թեամբս ՈՐՈՇՈՒՆԵՍԱԿ՝ որ ԿԱՆԵՍԻԿ «յա-
րարեալութիւնները որոշուին» (տես Բ. առեւն.)
ԴՂԷ. Ժող. 118 Երես Բ. սխաւակ) :

Ննդհի, ժողովոյ այս որոշումը, զոր հրապարակաւ ուրանալու յանդգնեցաք, տեսնելէ ետեւ, ա՛լ կտորէ զՂիզ Լ՛ Սինչէ եւ տեսով այլ եւս հրապարակի պիտի ինչն է։

Սոյն իսկ ըսե խօսքերովդ ահա՛ արդարաւայն Պէյեհան չի՛նտրիլ ցլեկըին չունի ճշը նարտութիւնն ու իրաւունքը պայտօտանելն»։

Ու խնդրելը։ ինչո՞ւ ուրեմն այդչափ թիճամանք ու անիրաւ վատաճամբութիւն անոր դէմ. վրէժխնդրութիւնն այդ ատեժանի ալ կրնա՞յ մի հասնիլ երկր, կոյր է այդ վրէժխնդրութիւնը, որ թէ վատութիւն է, հպապ ինչ է, ընդհանրոյ տարողեալ առեւտագրութիւնները արդարով անոր որդումներն անպիտացունիք, և կարողաւ Հհասկնցողի մը լրացող իրաւագրութիւն ընելը ի՞նչ յանդգնութիւն մտարտաւանութիւն՝ «խատաւութիւնն է, հպապ ինչ է։ Զիստեւն և եթէն երեսօտխաններն որո՞ւ ալ զը իսթիւն. բանակի իտիլ կապիւնք, արդարութիւնն ու ճըշմարտութիւնը թուող վրայ է. պահէ՛ դաւնը բազդախնդիր և ողորմելի արարած, զպահէ՛ որ երբ ըսե հրամանատարութեանդ ինքեւ զգինորդաբան բանակ մը կազմակերպի, որու աշխնարի անխոճաւարատագով հանդիսացար ու խայտառակեար, դանոնք ալ այն բանակին խառնես, զոգնէ՛ այն առեւն չիւթսպէս զՊէյեհան չի՛նտրի նաեւսն, մինչ առ այժմ աշխնար զաւ բարոյասլոս գինքը նուաճել։

Կ. Պոլիս, 16 Նոյմ. 1871

Պրեզիդ. Էֆ. Նազարեանին հիշ
Մ.

S ሀኮቲ ኢኮፊ

ԹԻԻՐԲԻԱՏԱ ԶԻՐԱԱԹ.

(Մանդուկէնիւն 1781 ինճի նիւսթսիւսիւսին
սլաղը 195 ղէ խիթամ)

Հիւրերմէթի սէնյէ պէօյէ պիր
հալի կէօրէրէք պիրայտ տուրմազ
տիւն յադագթ, շիրտիյէ դատտր հէր
նէքի ետբտը իսէ, խոտուտարն (պա
ռազայիյ) թալապ իյէտիկի մըգտար
իյէ բուպարէն բէքազ չէյ տիր, չէօյ
նէքի հէր նէքի ետբտը իսէ, թէհ
օրիպէտէն իպարէթ իտի, պունլար
տան տաիի խօշնուտ օրունմազ պիր
մուհասսէնթ հուտուէ կէլէմէզ իտի
նիթիմալ տըր քի խարիճի բօլիթիգա
լէ զիկատէ պէհիտտ տախիլի իյէր
լէ մէշոլու պուլունտուլունտան, զի
տալթը պիր էյիճէ տիւշունէմէմիշ օլ
տուն Չիւնքի, էօյլէ օլմաշ օլմատըլը
հայտէ, պիր օրման մէքթէպի քուշա
տի իլէ իգթիֆա իթմէյէհէք իտի
մէքքիւր մէքթէպէ սէնէլի պիր չօք
մէպալաղ սարթ օլունմազ տա վէ նատըլ
քի իսմիտէն անլալըմադտա տըր
եւալընըգ օրմանլաւտ այիտ տիր, Մէպ
քալըք մէշոլուր, զիւրտաթ իշէրինէ
գուլլանըլաւ իտի, տահա իյի պիր իշէ
գուլլանըլըլ օլմաղ մը իտի, նատըլ
քի մալիւմ տիր, օրման հուտուէ կէ

ի իրմէ՛ք ի՛մսի ի՛նչ , մէմալիքին լաշէթ
պիւլիւք թապիի սէրովթէրինտէն պիւ
րիսի օլան իբէք մահսուլու հուսու
կէթի իրմէք իմի , գիրաաթըն տախի
լինտէ պուլունմադտա տըրլար , Ող
ման իտարէսի ին մէքթէպի , գիրտաթ
իտարէսի վէ մէքթէպինէ թահպիլ օ
լունտուգտա , մէղքիւր ինթիւտանլար
պիրտէն կէօրէմէզ մի , էվ հայլանա
թընը , պախուսուս ինկիլթէրրանըն
վէ էվլրօպանտի ապիր գըսմլարընտա
պուլունուպ տա ճինսի աչլար օլան
պարկիր ճինսինն թէճոտիի հալ իլյէ-
մէսինէ գուլլանըմըջ օլտուգտան սօս
րա , պու կիննքի ճինսի պօզուլմադտա
օլան պարկիրէրիմիլին իսլաճ հայինէ
չալըչամազ մը Մէմալիքի մահսուսէտէ
հիւքլումէթ քէնտի թօքսու սաաքիրի
իլին վէ ահատտը նսաւար իսէ , ալա-
պալար իլին պարկիր թէտարիք իլյէ-
մէք իւզրէ , էննէպի մէմալիքէնէ միւ
րանաթա մէճպուր պուլունտուգա-
լար հայտէ , պալէտաէ գլքրի սէպզաթ
իտէն մահէլէր , օրտու վէ սայրի ինտ-
մէթլէր իլին լազըմ կէլէն պարկիրէրի
քէնտի մէմէքէթլէրինտէ պուլապիլ-
մէքտէ օլտուգալար իլին պու կիննքի
իլին մաղրուրլանմադտա տըրլար :

Հէր վագրըմ շունու տէրէր պաշը-
նա Ենէպիլէր, «տէմիր եօլար» եարըն
ըի թօրադ գմահուլաթընըդ արթըն»,
Ենէպէսիլը, մանթադամ հօլլար, պիր
Ենէպիլը իշին նյլմէթ տիրէր, Էլլօպա-
րա մահուլաթըն արթմասընա եարաբմ
տէրէր, Փադաթ Էլլօպարա տէ քի
աբըլմագտա իտէ, թլլօրքիտա տալլ
սին շէյ թէքմիլ սուրէթտէ մէվըքի
ճոյան Էլլը օլունամալը, Էնէքի տէ
Էլլը հօլլար, պիր մալլ վէ խախտա հօլ-
լունու ունըդ Փիլաթիլ նազը թթմէք-
իյէ պիր թարիդ տիր, տէյիլ քի մահ-
ուլ հուսուլէ կէթիլմէքիք թարիլի-
նէմիր եօլ օլան պիր մէմալիքտէ, պէ-
նէքէթիլ սուրէթտէ մահուլ վէ մահ-
ուլու ուրթըրմագ իշին պիր թագըրմ
թարիլէր պուլունմասը լաղըմ կէլիր,
Էնէքի պիր մահալլտէն տիլէր պիր
մահալլէ նագլ օլունամագ մահուլ
պուլունմասըրընտա, տէմիր եօլար
Ենէպիլը իշին պիր նյլմէթ օլմանըլ,
լլա Էնէքիլմէթէ աղըր պիր հիւք օ-
լուլար, խմտի թլլօրքիտա, թօրադ
մահուլաթընտան մատա իկրեք օ-
լունու պիր շէյ եօգ տուր, վէ մէդ-
իլը մահուլաթլար իտէ, պիր տէմիր
օլ խաթթընը իլէրի վարտըրապիլնէք
Ենէքիլմէքտէ չօգ տէյիլլէր տիր, զաթին
Էնէվուտ օլան տէմիր եօլ խաթթլարը
Ենէպիլիլմիլի իսպաթ խտէլլէր Մէ-
նալիքիլմիլտէ մահուլաթ հուսուլէ
Էթիլմէք թարիլէրիլմիլ շիմտիլի
ալինտէ դալտըրգնա եանի, Էնէքիլմէ
Էնէքիլմէք Էնէքի ուսուլ ու տաթէլլմ
Էնէքի վաղ կէպտիլմէք, թօրաղըր դէր
Էթմէք իշին քէնտի Էլլէրիլտէն պաշ-
ա ալէպան տէմիրինտէն վէ հուսուտ
մահլընտա օլան մալլմաթընտան
օլէնէ Էնէպիլտիլմէք թօրագ մահ-
ուլաթընըն արթմամաղը եօգ տըր,

ԹԻՅՈՐԱԳԵ մահաւաժընք արթըրմագ
 ին, չիֆթճնինն, այիւ վաղըթ դար-
 ընտա քէլէ այնի տեղեճէտէ չարչ-
 ասըլա, շիմոթիքնտէն պէշ աթը
 աթ զիեատէ մահաւաժ հոստալէ կէ-
 իրէպիլիւր թարիդէլի պուլունմասը
 որըլմի կիելիլ, վէ եալլընդ Ֆիւքիւմէթ
 տարաֆընտան վիերիպէլէն մէշքիւր
 արիդէր չունտա տըր, ճնիլիքի, դա-
 մանին հիւմսեօի, եանիւ քնիլիքի ճալ-
 քինճի, սէրմայէ. իւչիւնճիւ, թօրա-

ղը զէր իմ մէկէ մախտու մաքնա վե
այեաթ գուլաւարագ իտարէ իլէ չա-
ւըլմագ, տէօրտխնճի, Ֆիգիբ իէ
լայըմագ, քի պունուն իլէ տախի,
ղիբաաթ հագգընտա քէտպի մախու-
մաթ իտէր :

Լեւոպատա տէմիր եօլլար պուլուն-
տուղու սըրատա , պալէատէքի թա-
րիգլէր տախի վար աըր , գաշ քի պիգ-
տէ իւք իւլ թարիգլէր , չօգ կէրուտէ
օլուպ , տէրութիւնճիւ իսէ հիւ եօգ
աըր :

Իկէր հիւրիմէթ, մէքքիւր թա-
րիզէրի եայմազըղը իւզէրինէ ալա-
ճազ օլուր իսէ, իշթէ օլ վազըթ, տէ-
միւր եօլաթման սայլը մէմալիքէրտէ
հէ հաօթը օլուր իսէ, պուրատա տալի
այնի մուհասէնաթ հուսուէ կէկպի-
լը :

Ինթիմալ տըր քի իւր տէֆա օլա-
րադ իծրա օլունան ճաճտ ու իւր տա-
մալըն պաշա չըգմամասընտան հիւրիւ-
մէթ վայրէթտէն տիւ շիւլ, վէ իւր թի-
զա օլտուրու դատար անէլէ սուրէթ-
տէ մէղքիւր մէսէլէլէր իլէ մէշուլ: Եւ
մամըլ տըր, հալ պու քի շունու տախի
ուռնու թմամալը քի իծրա օլունան թէ-
դատտիւմալթ, քէտիւ ճաճտ ու իւր
տամալթը սէմէրէսի տիւր: Եւրօպարտ
թօրրադ դէր իթմէր իլին իսթիմալ օ-
լունան ալէաթլարըն թիւրքիսան իս-
խալ օլունմասընը, Ամէրիգա բամուղու,
դօղա թապիւր օլունան լաճանա, վէ
սայիրէ հուսուլէ կէթիլիլմէսիւնի իրէք
հուսուլէ կէթիլիլմէսիւնի պիւլէեհէն
մասէլլէրտէ իրէք հուսուլէ կէթիլիլ-
մէսիլի, եհէնի եօլարա ալըմասընը վէ
թիւրմաթտան պաճա իտէր քիթապլար
սէշըր իտիլմէսիւն վէ սայիրէիլ պուրա-
ճըդտա զիքր իտէրիմ:

Այլ ֆայիտեք բիր մեղքերւր խղահաթմարտան, պէօյելք վէ պիր չգլ վաղքթ տէվամ իտէր ֆայիտէլէր կէօրիվմէ-
իլ չտիր: Յագաթ, պըրագալըմ սա-
լիր սէպէպէլլի, եհնի պիր շէյէ դան-
ռըրըմսըր դայէթ կիւճ օլան պիր է-
նալի իլինտէ պազէն չուսուն պուսուն
չալըզպ տէ պիր թագըմ ֆէտաքերա-
բըլար իթ մէսինտէն վէ չալչամսըն-
տան նէ՞ պէրլէնէպիրլըր:

Պու. Լիւնքի Լիւն, մեմալքլին մէ.յ-
նեալքէ Էսքիտէ տէ.յիւ տեր, շէօյէ քի
մեմալքի մաշրուսէնին պիր ուճուս-
նան տրիկէր ուճուստուաք, «Կլաւհալթ»
լաղըըըըմադ-տա տըը, միքիլըէր հա-
ւեքթտէ տրիլէր, փաղալթ մեղըիւր
արեքթթ, պիր Էանտան տրիկէր Էա-
տէօնմէքտէ վէ թաղաւաղ պիր
արեք տրի, իմաի անը թէգատտիր.մ
օլտան իտալալ գըըարաղ նիղալմընա
իւրիւմէսինէ չաղըմալքիւրղ.

Հէր պիր հարէքէթ պիր հէրտէն չը-
բպ տիկէր պիր հէրէ տահանըր, Նէ-
հտէն չըբար իսէ, օրաըր գիրտաթ
ըրր, վէ տահանըրդ հէր տէ, էմի-
էթիր հալ տըր, պու իսէ գալանինին
էմգըր, ի հըրտիէ վաղ օլունմաըր իլէ
սու օլապիլիս, էհալի թէչվիլ գըլըն-
ըրտու վէ զիրտաթն տալիր իտարէ-
է թէհէտիսաթ իպգա օլունտուգտա
իրաաթ իլէրի վարըր, վէ զիրտաթ
օյրէթ տիրլմէսինին սէմէրէսի իսէ
էրպիլիս օլաճաղ տըր :

Պէտրիւք պիտի իթիգաւորէ թէքըսըս-
տաբէ տէրիմ, քի թիւրքիս իշին, զի-
սաթտան պաշտա թէգաւտտիւմ էս
սաք հոգ տորի, կէքէք Տիւրքիմէթ վէ
էքէք էհալի, զիբաւթը իկէրի վալ-
ըմսահ վալ զուվէթէքի իկէ չա-
շիսալը սըըրալ :

Սերապիսը Եսատ փաշա հազարէթ-
էրի թարափընտան իթթիկազ պոյ-
րուլան ազըլանէ թէտպիրէր սայէսին-
տէ, սէնէվի Եիւզ օն պին քիսէ ազճէ
իգօնօմիա իտիլմիշ տիր :

—Դալիէն պիտիլիլտիլինէ նէգա-
րէն, Հիւ.քիւմէթի սէնիյյէ, կէչէն ճիւ-
մա կիւնիւ, Ս. Ս. վէ Գուլմանիա նամ
պանդաւտան 600 պին իրալըզ պիր իս-
թիգրազ իթմիշ, վէ կէրէք Էսհամբ
Ումուլմինին վէ կէրէք խարիճի իսթիգ-
րազլարէն կէչէն Գուլմանի թէնտի-
յէսի իչին լազըմ կէչէն ազճէ, ի թէք-
միլ կիլմէք իւզրէ պիր միւնօն լերա
տահա իսթիգրազ իտէճէք, վէ պու-
նուն իչին զաթէն սայիր պանդալար
իլէ մուխապէրաթա կիրիլմիշ տիր :

Սէյլէնտիկինէ նէգարէն, Եուսուֆ
պէ, հազարէթէրի, մուլազգաթ սու-
րէթտէ Մալիյէ նազըրը նասպ օլուն-
մուշ օլունպ, ասը Մալիյէ նազըրը եւ-
զընտա նասպ օլունաճազ տըր :

—Ալաֆրանկա նոյնմեր 20 թարի-
խի իլէ Բուսնուգտան շու վէճէ իլէ եւ-
զըլմէ տըր :

Մ. Օֆէնէյ, Մ. Ֆըրօրի, վէ իւնի-
օն Պանգ նամ պանդաւտան տիրէթօ-
րու, պիր գաչ կիւն շէհրիմիլտէ գալ-
տըգտան սօնրա, վարնա իմանընըն
իսթիկալընը, վէ թուսա իւզէրինտէ
պիր լիման ինչա իթմէք իսթիկազը, վէ
էկալէթէրտէ շիւպէսի պուլունտուզու
հալտէ, իսթանպուլտա պիր զիրաթ
վէ թիճարէթ պանդազը գիւլաւտ իթ-
մէք իսթիկազընը Պապը-ալիտէն թահ-
սիլ կիլմէք իչին իսթանպուլ կիլմէք
իւզրէ եօլա չըգտըլար :

—Իւ պուլազար իրթէսի սապաճը-
սը, Գուրու չէլմէտէ պաղչէպանըն պի-
րիսի, պաղչէսինտէ չալըշտըրը վազըթ
կէրի կէրի կիտէր վէ արզաքնտա պու-
լունան պիր գուլունուն ֆարգընա
վարամանըզ, գուլունա տիւլէր, վէ
հէր նէ դատար չարուգ ոտրէթտէ
եթիլիլիլ, գուլունտան չըգտըլար ի-
սէ տէ, ազլը պաչընա կէլմէյիվ վէ-
ֆաթ իտէր :

—Էլվընթ թայմըզտա օգուստու-
ղունա նէգարէն Հաւուն հազարէթէրի
պա թէլէկրաթ Բամսեա չաղըլմէ տըր :

—Սատարաւամ Մահմուդ փաշա հազ-
րէթէրինին, վաթան մուհապպէթին-
տէն թահրիգ օլունարազ իթթիկազ
պուլունտուզու թէտապիր սաեթիլտէ,
թահթը նէգարէթէրինտէ օլունազ-
թէրիկ օլունան պիւտէ, Ալի փաշա-
նըն կիւնիւնտէ նէշր օլունան պիւտէ
իլէ րուպարէն, իւլ միւնօն լերա իգօ-
նօմիա իտիլմիշ օլունուղունա կէթթէ-
րէճէք տիր :

—Թիւրքի զաղէթաթ տիւնքի նիւու-
լտէսինտէ, Մ. Օ. իսթէնտէրին, 1871
նոյ. այընտա թէրթիկա իլլէմիշ օլուն-
ղու հիւ.քիւմէթի սէնիյէնին տալիլի
վէ խարիճի տէյնունաթընըն Էսամի-
սինի նէշր կիլմիշ տիր : Մէգըրի Էսա-
միտէն անլալըտըրընա նէգարէն, հիւ-
քիւմէթին, սէհիմէ րապիթ օլունմուշ
թէլմիլ տէլունաթը, 127,941,403 լի-
րայի Ոսմանիէէէ պալիզ օլունգտա
տըր, 8,500,000 լիրտա Բէրէքէթի
պօրճ վար, մէնէլա, սէրիլիլ, Գալա-
թա պանքէրէրինտէն օլունան իսթիգ-
րազլար, պազըլէ մասլալար, տէմիլ
Էօլ գուլմանտալարընա օլուն թէէմի-
նաթ պօրճալար վէ սայիրէ :

օլունտուգլարը իլին, Գեկտեմբեր Կտէ
թէճէմիլա իտէճէք օլուն միլլէթ մէճ-
լիսինտէ հազըր պուլունաճաղար տըր :

Բարիս, 29 նոյ.
Բօսէլ, Ֆէրէ վէ Պուրթօա, պու սա-
պաճ թիւ.ֆէնիկէ թուլունտուլար :

Նիս, 27 նոյ.
Կարիպալտի, շէհրիմիլտէ պէլլէն-
մէքտէ տիր, միւմայիլէյ, Գըշը օրա-
տա կէչիլմէք նիւնէթինտէ տիր :

Բարիս, 29 նոյնմը.
Կէչէն սէնէ վազը օլուն պիւլիւք հիւ-
ճումուն Էէվմի սէնէվիլիսի միւնաթիւք-
թի իլէ ուլունտուլունգ զուհուր իտէր
տէյի գօրգուլունտուղունտան, հիւ.քիւ-
մէթ, պազը մահէլլէրտէ պիր թաղըմ
թէտապիրի իսթիկազիլիլէ իթթիկազ
կիլմիշ տիր. ֆազաթ ասայիլի հալէ
ասլա խալէլ կէլմէտի :

ԱՎՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐ
Վիէննա, 26 նոյ.

Գանունա մուղայիր օլունազ թէլքի
օլունան Տիէթ մէճիլիլտէ, տաղըթ-
տըրըլմէլար, վէ Էօնիւմիլտէք լարէն
18ինտէ Էէնիլտէն ինթիկապաթա միւ-
պաչէրէթ օլունաճազ տըր : Պէլլարա-
տաքի Ալթիթիւր-Մահաթ գօնսօլունու
Մ. ֆալայ, հիւ.քիւմէթի թարափըն-
տան պազը կէօնա թալիսիլմէլար ալիզ
կիլմէք իչին պուրանա չաղըլմէ տըր :

ԱՄՍՏԵՆԱ
Պէրլին, 26 նոյ.

Բուհպան թաղըմնա գարը օլուն
գանուն, 108 գուրաւա գարը 149
գուրա իլէ թահսին օլունտու : Սուլէ
վազթիլտէ ասաքիլին մըգտալար, 101,
659 նէֆէր օլունազ վէ հարպ պիւտ-
ճէսի տալիլ, 90,250,000 թալէրէ գա-
րարալտըր լըլը տըր :

Պէլլալ, 26 նոյ.

Բարա թարափտարանընա գարը
վազը օլուն կէթթէրիլլէր իւզըրինէ,
իսթիկապընը զիւրմէսի իչին Պէրիս
վալիլէ տալիլթ օլունտու :

Բոքօնթօ, 3 1/2 տուր :

ՌԻԱՆԶ-ՊԱՆԳՍԱՆ
Պուրէշ, 26 նոյ.

Սըրպ հիւ.քիւմէթի իլէ ազա օլունան
շուրթիլմէլար (") թահսին օլունապ,
սօղաղարըն գապիլիլէթ թարափըն-
տան կէթթէթիկա Էմին պիր հայտէ
պուլունմալարընա տայիր գանուն Բէտտ
օլունտու :

ԻԹԱԼԻԱ
Գլալիա Բարլամէնթօսու պու կիւն

գիւլաւտ օլունտու : Գըրալ հաղթթ-
լէրինին Դուլթու տէր քիր հիւ.քիւմէթ
իլէ ֆիլիսէյի պարըլթըրմազ թարի-
գինի, սէրպէսիլթ վէ նիզամ իչինտէ
արամալը տըր : Բօմա Էվլէրի կիսի,
րաբա հիւ.քիւմէթինին հիւ.քիւմէթլու մա-
հէլլի մէրքէլի օլունազ տըր :

Սիւհալանմազ մէսէլէսին կէլինէ,
գըրալ հաղթթլէրի տէր քիր հէր նէ
գատար սուլուն պազաթընա զիւտ-
տէսիլլէ արզուքէլ պուլունմազտա վէ
չիսիլիլի հալ սուլս ու սալահա խալէլ
կէլիլիլիլ պիր շէյ, Եօք իտէ տէ, պու-
նուն իլէ պէրապէր հիւ.քիւմէթ պու
արա զիւտաթէսիլլէ մէգըրի մէսէլէ իլէ
մէշղուլ պուլունմազտա տըր :

ԻՆԻԼԻԹԻՐԱՐ
Լօնտրա, 28 նոյ.

Բաթանտար զաղէթաթըն Պէրլին-
տէն ալըղը պիր թէլէկրաֆըն պէտա-
նընա նէգարէն, իմէրաթթօր կիլիսի
հաղթթլէրի խալթա տըր :

ԹԻԻՃՃԱՐԻՑԻ

Լիւրդուլ 28 նոյնմեր
Միլլիլիլ Նիւ. Օրլանս Բամուղա,
Բէնա

Սաթը 12,000 պալէս
Բիւդա գալի

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Լօնտրա, 28 նոյնմեր
Լահամը ուլուն 48 1/4
1869 խթիգրազ 54 3/8 տէն 5/8
1871 խթիգրազ 62 1/2

ԳԱԼԱՅԱ ԲԻԱՅԱՅԱ
Էսէ. Ում. Նոյ. 17 Ալալա գարան 32-28
» » 18 Սապալ ալըլտը 52-54
» » Սաթթ 7 52-51

Խթիգրազ 1865 534-00
» 1865 559-00
» 1869 277-00
Սօսիլթ ժէնէրալ 10-09
Քրիտիլ » 12-04
Երմէնտըֆէր սէհիլիլ 145-26
Թարալալ հիւ.քիւմէթի 51 զալա խալէթ
ԱՅԻԼԷԻՐՆ ԲԻԱՅԱՅԱ 17 Նոյնմեր

Ինիլիլ լիւրալ 109-14
Շարանըլ ալթուն 87-10
Բօլ 89-06
Գըրմիլ ալթուն 51-26
Պէտալ Մէհիլիլ (Ֆարգը) 1-02
Պէլլիլ վէ մէթալիլ (Ֆարգը) 104 30
Պազըր 117-50
Կէլէճէք Գուրօն սօնթօսու Օ/Օ 5

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ԲՈՒՄԻԱ ՎԷ ԱՄՍՏԵՆԱ

Ալմանեանըն ուֆուգու Բօլթիլիլ-
յէսինտէ սիւտ հար պուլունթ կէօ-
րինմէքտէ տիր : Պունու պիլիլիլէն,
Ֆրանտէնպալթ նամ Ալմանեա զաղէ-
թաթ տըր :

Մէգըրի պուլունթ աղաճը պիւ-
լիսէ, Բուսիա իմէրաթթօրուլուն իլէ
Ալմանեա իմէրաթթօրուլուն պիլիլիլ-
լէրի իլէ չաթընաճաղար տըր :

Վիէննանըն վէ Սէն-Բէթըրպուր-
կուն Էյի մալիւմալթ քէսպ իտէն տա-
լիլիլէրինտէ թաւաթիլ օլունտուղունա
նէգարէն, տէր մէգըրի Ֆրանտէնպա-
լաթ զաղէթաթ, Ալմանեա հիւ.քիւ-
մէթի, Պալթիլ տէնիլլիլտէ տէհէլթ-
լու պիր տօնանմա Բէյտա կիլթիլիլ-
տէ, Բուսիա հիւ.քիւմէթի, Բըրալա
սէստանմէսինին 5 ինճի պէնտիլին նօղ-
թաթ նօղթաթնա ինճա իտիլմէսինի,
Էանի, Շըմալի Շըլէլիլիլին, Տանիմար-
գա հիւ.քիւմէթ թահթընտա պուլունմուշ
օլուն գըմմին թէքարէն Տանիմարգա-
նա վիլիլմէսինի թալապ իտէճէք տիր :

Բուսիա հիւ.քիւմէթի շունա Էյիտէն
Էյի իսթաթ օլունա տուր քիր, Տանի-
մարգալ Գուլիլթիլլէնտիլմէսինի վէ
հիւ.քիւմէթի մէշքիւրուն պիլիլաթաֆ
տուրաճաղընա Էմին օլմանընա, քէն-
տիսի չըմալի տէնիլլտէ, Էանի Պալթիլ
տէնիլլիլտէ պահիլլէճէ պիլիլիլ հիւ-
քիւմէթ օլունա մէվգըրըն պաղը սաղ-
լաեամաեաճաղ տըր :

Եսիտա շէյլէ սէյլէյիլլա, Բրէնա
Կօլազօֆ, կէրէք Գարա տէնիլլտէ վէ
կէրէք Պալթիլ տէնիլլիլտէ սէրպէլթ
սուրէթտէ հարէքթի իթմէք իսթէ-
մէքտէ տիր :

ԲՈՒՄԻԱՆԷՆ ԹԷՏԻՐԻԲԷՆԹԷ ՀԱՐՊԻՅԷՆ
Բուսիա հիւ.քիւմէթի պուլուն տէֆա մէ-
ղունէն խանէլլէրինէ կիլմիշ օլուն
քիւտաֆէյի օֆիլիլալարը սանճազ ալ-
թընա չաղըրմը վէ Գարա տէնիլլտէ
Ֆըրգայի տօնանմաթըն, թէքմիլ վէ
տէհէլթլու պիր տօնանմաեա թահիլլ
կիլմէքտէ տիր :

Հարպիլիլ նէգարէթի, սիւտալի ասա-
քիլիլիլ, Բամիլ վէ վէզէն Բըլլիլլը
թապանճալարը իլէ սիլիլաթթըրմազ
իլին, զաթէն վիլիլմիշ օլուն 510 պին
բուպիլիլտէն մատա, պու տէֆա Էէ-
նիտէն 770 պին րուպիլ տահա իսթիլմիշ
տիր :

Կօլօս նամ Բուս զաղէթաթ տէր քիր
կէլէճէք սէնէ հարպիլիլ նէգարէթինէ,
պիր թաղըմ ուֆուգ սիլիլալարտան
մատա, 30,000 մտէտ Պիլմիլիլալ
թիւ.ֆէնիլի վէ սիւտալի ասաքիլիլ իլին
իտէ թուլա ֆապիլիլաթընտան չըգմըշ
14,000 գարապիլնա թէպիլիլ օլունաճաղ-
տըր : Սէնէյի մէգըրիլ զարֆընտա,
հէր պիրի 8 թօրտան իպարէթ օլունու-
ղու հալտէ, 50 պալթարա սիլիլալա-
թապիլլէճէք գատար թօր թէպիլիլ օ-
լունաճաղ տըր :

Պունտունտա մատա, մէվնու օլուն
սիլիլալարըն օն միլլիլտէն պիր միլլիլ
գատար տա իսթիկաթ սիլիլալարը պու-
լունաճաղ տըր :

ՍՈՒԼՇ

Մ. Կըլաթթըն իրաւ կիլթիլիլի
նուլթունտա տէտի քիր « Լիւրօպանըն
սուլս ու սալահա պու կիւնքի կիւն օլ-
տուղու կիպի հիւ պիր վազըթ թահ-
թը թէէմիլալթա չալըմալմը տըր » վէ
շու նէթիլլէյի չըգարալար տէտի քիր
իւնիլլէրա, շիւքթիլ միլլիլիլէ հաղ-
գընտա ասլա պիլիլալարըլուն հիւս իլ-
լէմէքտէ տիր :

Թայմըզ զաղէթաթ, Մ. Կըլաթթը-
թընըն, սուլս ու սալահ Էօլունտա զա-
լըպտան վիլիլիլ խալթիլի (պատգամ)
Շալիպան զալըպտան վիլիլիլ իտալէ-
րի կիպի Էմին տիր տէյի ինանմաճա-
տա տըր : « Կըլաթթընըն քէլալթ,
տէր մէգըրի զաղէթա, պիլիլա ազա
(առանց արճաթանքի) գալտըր. Մ. տը
Պիլմարըն, քիւտաֆէյի թարիլլէ-
րէ միւրաճաթ իտէրէք, մաղլուպ օլ-
մուշ ալիլմէնին քէնտիլ Էսքի հալլինի
պուլունալըն վէ ալիլ ինթիլալա գալ-
գըլմալըն մէն կիլթիլլէ չալըլտըլը
վազըթ, Մ. տը Կըլաթթընըն քէնտիլի-
լիլտէն քէլալապէրիլլէ գալըլմաղ-
տա տըր » : Թայմըզ զաղէթաթ, պիր
Էյիլլէ տիւլիլմէքիլլին կէլէճէք վա-
զըթ իւզէրինէ պէտանը Էֆ.քիւտիլլէ-
մէմէսինի զալթիլթ աղըլլըլալ Մ. Կը-
լաթթընըն նասիլաթ վիլիլլէքտէ տիր :

Մ. Կըլաթթընըն նուլթունտա իրաւ
կիլթիլիլ վազըթ ճօշտուղունտան շէյ-
լէ պիր չըգըշ տալիլ իթմիլ. « պիլ սուլս
ու սալահ օլ գատար սէվէրիլ քիր, տ-
նը, Լիւրօպտա պաղը սաղլալմազ իլին,
մուհարէպէ իթմէքիլլիլ պիլլէ կէթէ ալ-
մըլըլ տըր » :

Կըլաթթընըն սուլս ու սալահ հաղ-
գընտա օլուն ուճ տէրէճէտէ մուհապ-
պէթինէ իտալաթ օլմազ իւզրէ, ինիլի-
լթէրա գապիլիլթօսունուն, Բարիս
սէստանմէսինին թատիլիլ իլին Բուսիա-
նըն մաթլուպաթլարըն վէ Բուսիա-
նըն հաղաթթլէրինիլ նէ տէրէճէ ուլս
ու սալահ իւզրէ գապուլ կիլթիլլէ օլ-
տուղու տէր խալթը իտիլտէ քիւտաֆի
տիր :

(Վիլլէրիլ)

ՄԻԻՃԹԻՄԷՆԱՅԻ ԱՄԵՐԻԳԱ

Թայմըզ զաղէթաթընըն Ամերիկա-
տալի մուլպիլիլ, հոկտեմբեր 23 թա-
րիլլէ, աթիլտէքիլ սուրէթտէ եաղմըշ
տըր :

« Պու կիւնիլլէրտէ, ալիլ օլունան րա-
մուգլար, հաթթաթ հաթթաթնա,
թըպը կէչէն սէնէքի կիպի տիր :

« Մէսէլա, հոկտեմբեր 14 տէն 20 է
տէլիլ պիր հաթթիլ զարֆընտա Միւճ-
թէմէյի Ամերիկանըն քիւտաֆէյի ի-
մանլարընա ինտիլիլմիշ օլուն Բամուղա
մըգտարը, 82538 պալուն տըր : կէչէն
սէնէնին այնի հաթթաթնտա ինտիլի-
լէն Բամուղուն մըգտարը տալիլ 82428
պալուն իտիլ :

ՍՈՒ ՀԱՎԱՏԻՍԱԼԷՐ

ՅԻՐԱՆԱ
Օրլէան Բրէնպէրի, մէպուս ինթիկապ

